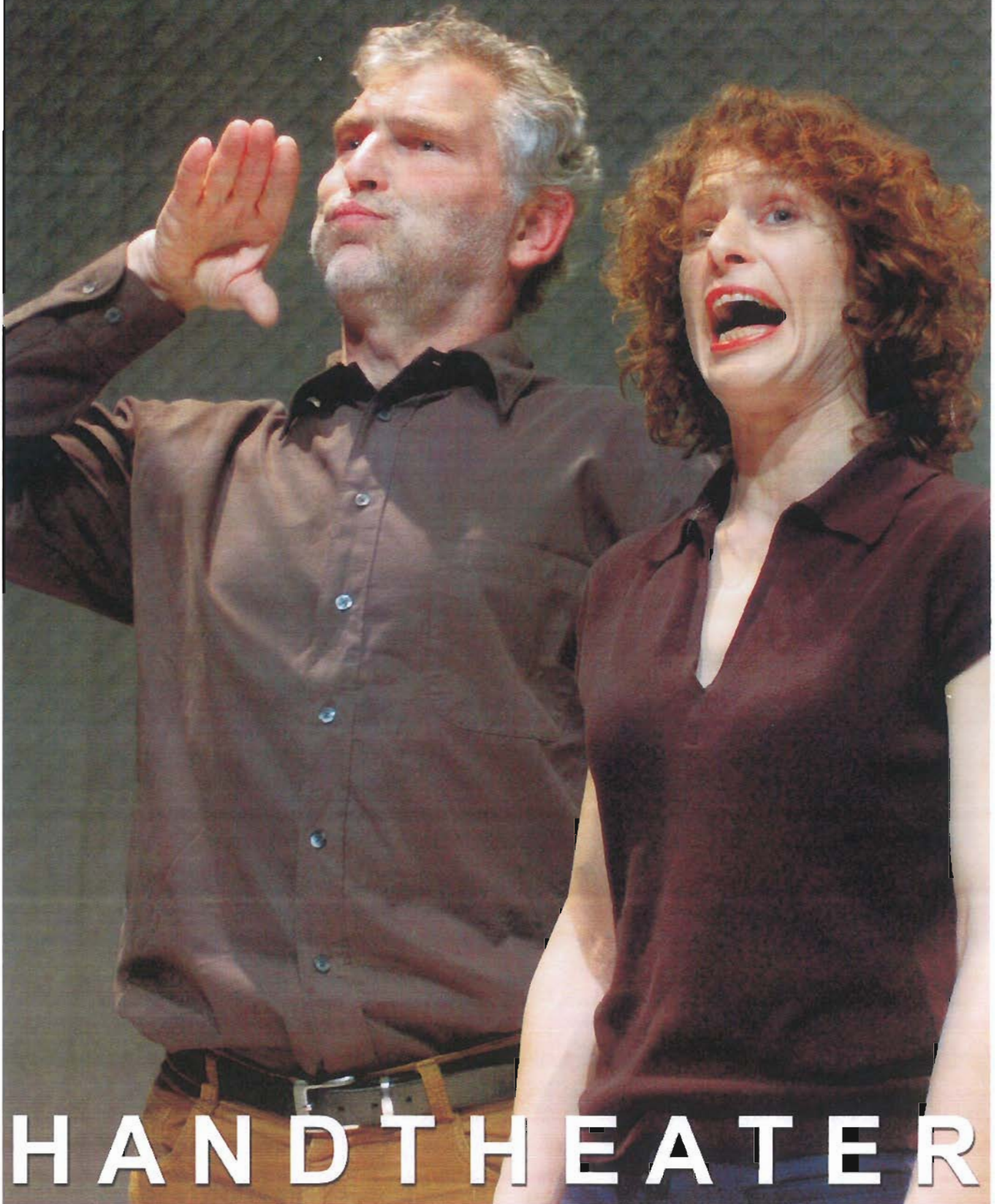

JAARVERSLAG 2007

HANDTHEATER

INHOUDSOPGAVE

DEEL 1 INHOUDELIJK VERSLAG

Activiteitenverslag	1
Doelstelling en functies	1
Opleiding en deskundigheidsbevordering	
Tolken en vertalen	
Informatie	
Ontwikkeling en experiment	
Theatervoorstellingen voor volwassenen	4
Bevroren Beweging	
Hotel Alaska	
Diverse voorstellingen	
Theatervoorstellingen voor kinderen	7
Rupsje Nooitgenoeg en Kikker is Verliefd	
Kika Muis en Arie Mol	
Diverse voorstellingen	
Diensten aan derden	9
Publiciteit	9
Bestuursverslag	10
Personeel	
Bestuur	
Gebouw	
Financiën en subsidierelaties	
Prestatie	
Voornemens	
Bijlagen	13
Speellijst	
Diensten aan derden	
Media	

DEEL 2 FINANCIËEL VERSLAG

Accountantsverklaring	
Jaarrekening	

ACTIVITEITENVERSLAG 2007

DOELSTELLING EN FUNCTIES

Handtheater brengt tweetalige voorstellingen (in de Nederlandse Gebarentaal en in het gesproken Nederlands) voor een publiek dat voor dertig percent uit doven en voor zeventig percent uit horenden bestaat.

Voorstellingen worden gegeven in de eigen accommodatie, Cultureel Centrum 't OOG in Amsterdam, en in kleine en middelgrote zalen in Nederland en daarbuiten.

De bezoekers van Cultureel Centrum 't OOG komen voor ongeveer de helft van (ver) buiten Amsterdam.

Handtheater ontvangt structurele subsidie voor het maken van één theatervoorstelling per jaar. De uniciteit van het gezelschap brengt echter een aantal nevenfuncties met zich mee:

- opleiding en deskundigheidsbevordering
- tolken en vertalen
- informatie
- ontwikkeling en experiment.

Bestuur en medewerkers van Handtheater hebben besloten om de nevenfuncties op termijn onder te brengen bij stichting Cultureel Centrum 't OOG die op 4 mei 2006 is opgericht. Een aantal grote fondsen heeft zich bereid verklaard om nu en in de toekomst in dit nieuwe cultureel centrum te investeren. In 2007 vallen de activiteiten van het cultureel centrum inhoudelijk nog onder Handtheater, omdat het cultureel centrum vooralsnog geen eigen personeel heeft. Boekhoudkundig zijn beide stichtingen echter wel gescheiden.

Opleiding en deskundigheidsbevordering

Omdat de reguliere opleidingen op het gebied van de podiumkunsten voor doven niet of nauwelijks toegankelijk zijn, heeft Handtheater van het begin af getracht in die leemte te voorzien door (toekomstige) gastacteurs workshops en cursussen aan te bieden. Enkele voorbeelden:

In januari heeft de auditie plaatsgevonden voor het toneelstuk *Lef!*, onder regie van de dove regisseur in opleiding Tamara van Meer. *Lef!* wordt gespeeld door zes dove jongeren, die voorafgaand aan de repetitieperiode een theateropleiding hebben gevolgd, en vier stemacteurs. Het stuk is in het eigen centrum zevenmaal gespeeld voor 437 bezoekers.

De horende regisseuse Claire Fleury en de horende actrice Jantien Koenders hebben voorafgaand aan de repetities voor *Hotel Alaska* een gebarencursus gevolgd bij de dove acteur John van Gelder

De dove acteurs Ali Shafiee en Femke Routs die spelen in de nieuwe kindertheatervoorstelling *Kika Muis en Arie Mol* hebben in het verleden een interne theateropleiding gehad. Negen dove tieners hebben een cursus breakdance gevolgd met als resultaat een presentatie voor publiek.

Zes dove jongeren hebben een theatercursus gevolgd toewerkend naar een voorstelling voor publiek. Deze voorstelling is bezocht door 72 mensen.

Dove en horende kinderen zijn op zes middagen in staat gesteld om, na genoten te hebben van een voorstelling, zelf ten tonele te verschijnen.

Horende leerlingen van een buurtschool kregen een workshop dierengebaren en keken naar *Rupsje Nooitgenoeg* en *Kikker is verliefd* in gebarentaal.

Tolken en vertalen

Handtheater speelt voorstellingen voor een gemengd publiek van doven en horenden. De voorstellingen moeten dus voor beide groepen toegankelijk zijn. Eén mogelijkheid is tweetaligheid. In de voorstelling *Hotel Alaska*, gespeeld door een dove acteur en een horende actrice, wordt gebruikgemaakt van gebarentaal, gesproken Nederlands, geprojecteerde teksten en filmbeelden.

Bij de kindertheatervoorstelling *Kika Muis en Arie Mol* wordt Kika Muis gespeeld door een dove actrice en Arie Mol door een dove acteur. Zij gebruiken beiden gebarentaal. Een horende actrice speelt Mevrouw Uil en de verteller.

Tweetaligheid brengt altijd een vertaalslag met zich mee, namelijk van het geschreven Nederlands (als er een tekst op papier is) naar de Nederlandse Gebarentaal en weer terug naar de door de tolk uitgesproken tekst. Vanwege de grammaticale structuur van de Nederlandse Gebarentaal is de door de tolk uitgesproken tekst niet hetzelfde als het oorspronkelijke script.

Bij de voorstelling *Bevroren Beweging* is gebruikgemaakt van de visuele en beeldende kracht van de gebarentaal. Jacques Kriek, de regisseur, zegt hierover het volgende:

“Omdat deze voorstelling gaat over een schilderij,” vertelt Kriek, “wilden we nu eens zonder tolk werken.”

Om de voorstelling zowel voor doven als voor horenden interessant te maken, kreeg Kriek de opdracht een heel visuele voorstelling te maken. Het bleek een pittige opgave een geschikte expressievorm te vinden: “De ene keer werd het te veel mime, de andere keer te veel gebarentaal – dan zou het publiek het spoor bijster raken. Uiteindelijk hebben we een mooie mix tussen beide gevonden.”

Fleur Bokhoven, TheaterCentraal, 11 december 2006

Informatie

Beleidsmakers, theaterprogrammeurs, het potentiële horende publiek en de media hebben weinig tot geen kennis over gebarentaal in het algemeen en theater in gebarentaal in het bijzonder. Daarom is het van groot belang dat zij worden geïnformeerd over en geënthousiasmeerd voor deze bijzondere vorm van theater. Sinds april 2007 heeft Handtheater een vaste publiciteitsmedewerker voor twee dagen per week.

Ontwikkeling en experiment

De unieke positie die Handtheater in het Nederlands toneelbestel inneemt, maakt internationale contacten met theatergroepen die voorstellingen geven in gebarentaal onontbeerlijk. Met deze buitenlandse theatergroepen kan Handtheater van gedachten wisselen over wat theater in een gebarentaal is of zou kunnen zijn. Die uitwisseling is noodzakelijk om te komen tot een verdere ontwikkeling van theater in gebarentaal en tot experimenten op het gebied van tolken en vertalen.

Buitenlandse theatergroepen van doven kennen ook de uitdaging van het bedienen van twee doelgroepen, doven en horenden. Ook zij vinden creatieve oplossingen voor het informeren van de overheid, de media en het horende publiek.

In de meeste landen is geen theateropleiding voor doven. Uitzonderingen zijn de Verenigde Staten, Tsjechië en Zweden. Ook in het buitenland zijn dove acteurs meestal 'selfmade'. Door internationale uitwisseling kunnen dove acteurs van elkaar leren.

In 2007 bezochten de dove actrice Anna Jurášová uit Tsjechië, de dove regisseur Kurt Vanmaeckelberghe uit België en de horende actrice en dramaturge Kjersti Fjeldstad van Teater Manu in Noorwegen het theater. Eugene Voloboev, directeur van Republican Palace of Culture in Minsk (Wit-Rusland) deed een verzoek tot culturele uitwisseling. –

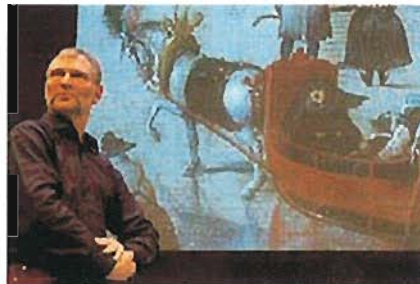
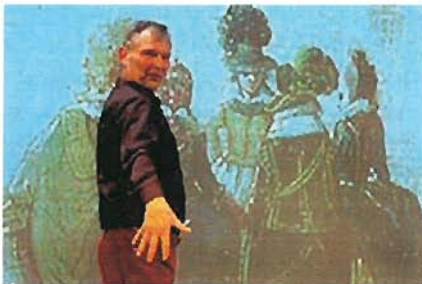
Roger Cliffe-Thompson bezocht Handtheater met de vraag om een bijdrage aan het festival Dadafest in het kader van Liverpool, Europese hoofdstad van het jaar 2008.

John van Gelder en Jean Couprie legden namens Handtheater de volgende bezoeken af:

4 mei	Theater Hand in 't Oog	Oostende	België
15 tot 19 juni			Noorwegen
20 en 21 juni		Londen	Engeland
28 juni tot 1 juli	Festival Clin d'Oeil	Reims	Frankrijk
15 tot 22 juli	Wereldcongres	Madrid	Spanje
1 tot 4 oktober	Tyst Theater	Stockholm	Zweden

THEATERVOORSTELLINGEN VOOR VOLWASSENEN

Bevroren Beweging

In *Bevroren Beweging* brengt John van Gelder het bekende schilderij *Winterlandschap met ijsvermaak* van Hendrick Avercamp tot leven. Hendrick Avercamp werd geboren in 1585 in Amsterdam en is in 1634 in Kampen overleden. Hij is beroemd geworden door zijn winterlandschappen die over de hele wereld in musea te zien zijn. Zijn schilderijen kenmerken zich door levendige taferelen en een zilverwitte atmosfeer. Avercamp werd de Stomme van Kampen genoemd omdat hij doof was.

Bevroren Beweging is een unieke voorstelling, omdat deze gebaseerd is op een schilderij als toneelscript. Deze visuele basis stelde John van Gelder in staat om – onbelemmerd door een tekst in het geschreven Nederlands – de visuele, beeldende en expressieve kracht van de gebarentaal als theatertaal tot zijn recht te laten komen.

De reacties op de voorstellingen van pers en publiek waren dan ook zeer lovend.

Op het achtertoneel verschijnen reusachtig vergrote details van het schilderij, waarop Van Gelder anticipeert. Niet improviseert, laat staan kopieert. Hij gaat de gestolde beweging van Avercamps winterse figuren voorbij. Hij toont wat die mensen, dieren en vogels daar op het ijs deden en nog steeds doen, hij trekt zijn personages lijfelijk uit Avercamps schilderij.

Arend Evenhuis, Trouw 15 december 2006

John van Gelder hoeft maar op te staan en hij is haar. De moeder met kinderen die in een hoekje van het schilderij is verstoppt. Met één peuter op haar heup maant ze haar andere zoontje, dat de scharrelende kippen van slag brengt. (...) Zo kruipt de acteur in zijn eentje in de huid van een heleboel figuren.

Ingrid Bosman, De Twentsche Courant, 1 februari 2007

Je bent een verrekijker op het schilderij, een Henk van Os die ons het schilderij met andere ogen laat bekijken.

Nan van Houte, directeur [NES]theaters

Al zoveel keer langs het schilderij gelopen en door de voorstelling zoveel nieuwe dingen gezien! Hopelijk is het mogelijk een keertje bij het echte schilderij op te treden!

Ninke Bloemberg, Rijksmuseum

Op de website van Handtheater is een filmpje te zien, waarin acteur John van Gelder in gebarentaal (met ondertiteling) vertelt over de voorstelling.

Voor *Bevroren Beweging* is Jacques Kriek als gastregisseur uitgenodigd.

Het Rijksmuseum heeft Handtheater benaderd in verband met een educatief project. *In ons denken hierover hebben we steeds een rol voor John van Gelder en zijn voorstelling Bevroren Beweging weggelegd gezien. We vonden de voorstelling namelijk prachtig en wilden er dolgraag iets mee doen, omdat het natuurlijk gaat over 'ons' schilderij.*

Renate Meijer, Afdeling Educatie & Publieksinformatie

Aantal voorstellingen	9
Aantal bezoekers	1026

Hotel Alaska

Hotel Alaska is een voorstelling in de Nederlandse Gebarentaal en het gesproken Nederlands met tekstfragmenten, bewegingsflarden en videobeelden. *Hotel Alaska* wordt gespeeld door de dove acteur John van Gelder en de horende actrice Jantien Koenders onder regie van Claire Fleury.

Hotel Alaska gaat over mensen die van huis zijn weggegaan en soms zelfs helemaal uit beeld verdwijnen. Per jaar zijn dat in Nederland zo'n 16.000 mensen. Negentig procent is binnen een week weer terecht. Tien procent komt nooit meer terug. Waarom besluiten zij weg te gaan? En wat zouden ze zeggen als ze ooit weer terugkomen? *Hotel Alaska* probeert antwoord te geven op deze vragen.

Wat Hotel Alaska tot een feest maakt, is de wijze waarop gebarentaal toegankelijk wordt gemaakt. (...).

Op één punt heeft gebarentaal een streepje voor op het gesproken woord: het hele lichaam wordt gebruikt en er wordt veel meer gewerkt met gezichtsexpressies, wat de gemoedstoestand in gebarentaal veel duidelijker maakt. Gebarentaal is oogstrelend.

Bas Meisters, weblog, 9 februari 2008

Geboeid door het spel en de prachtige taal kwam het einde te snel.

Joke Bokma

De taal, de tekst, de dynamiek, de gebaren, de muziek en de beelden tot een harmonisch geheel gebracht.

Corrie Oudhoff

I found the play very dramatic. It made a big impression on me with its bilingual aspects.

Lon Malone (Zealand)

Aantal voorstellingen	14
Aantal bezoekers	554

Diverse voorstellingen

In 2007 zijn tien voorstellingen gegeven op verzoek, onder andere ter gelegenheid van de opening van een fabriek en een mediatheek, op een Europees congres voor dove homo's en lesbo's, en op het wereldcongres van de World Federation of the Deaf.

Aantal voorstellingen	10
Aantal bezoekers	1159

THEATERVOORSTELLINGEN VOOR KINDEREN

Rupsje Nooitgenoeg en Kikker is verliefd

Een voorstelling voor de Parade

's Nachts lag er, in het maanlicht, een eitje op een blad.

Zo begint het beroemde boek *Rupsje Nooitgenoeg* van Eric Carle over het onverzadigbare rupsje dat na het verorberen van vruchten, taartpunten, stukken worst en zelfs een zure bom, nog steeds niet genoeg heeft. Nadat hij zijn buikje heeft volgegeten, spint hij zich in en ontpopt zich uiteindelijk als wonderschone vlinder. *Rupsje Nooitgenoeg* is een verhaal waar kinderen niet genoeg van kunnen krijgen. Met als decor de aantrekkelijke illustraties uit het prentenboek vertelt de dove acteur Ali Shafiee het verhaal van het rupsje in de Nederlandse Gebarentaal met een voice-over in het gesproken Nederlands. De visuele en beeldende kracht van de gebarentaal maakt het verhaal ook voor horende kinderen extra aantrekkelijk.

Ook de ontroerende Kikker in de boeken van Max Velthuijs is de lieveling van vele kinderen. In *Kikker is verliefd* wordt hij overmand door verwarrende gevoelens. Zijn hart doet van boem-boem-boem en hij bloost, donkergroen! Hij roept de hulp in van Haas en die stelt de diagnose: Kikker is verliefd.

'Ik voel me fantastisch,' roept Kikker opgewonden. 'Ik ben verliefd!'

'Dat is goed nieuws. En op wie ben je verliefd?' vraagt Varkentje.

Ja, op wie? Daar heeft Kikker nog niet over nagedacht.

De dove actrice Perwin Schol vertelt in de Nederlandse Gebarentaal hoe het afloopt met de verliefde Kikker. Ook hier vormen de illustraties het decor en is er een voice-over in het gesproken Nederlands.

Beide vertellingen zijn door Handtheater verfilmd en op De Parade vertoond. Jean Couprie, senior acteur bij Handtheater, introduceerde de vertellingen bij de kinderen in het publiek en leerde hun een aantal gebaren. De voorstellingen zijn zeer positief ontvangen, zowel door de kinderen als door hun volwassen begeleiders.

Aantal voorstellingen	30
Aantal bezoekers	3539

Kika Muis en Arie Mol

voor iedereen vanaf 4 jaar

In een donker huisje ver buiten de stad woont Arie Mol. In dat huisje woont hij al zijn hele leven. Kika Muis heeft geen huis omdat de grote kat haar heeft weggejaagd. Kika kan nog net ontsnappen aan zijn grijpende klauwen. Ze rent zo hard als ze kan tot ze het huisje ziet van Arie Mol. Kika wil best bij Arie komen wonen, dat is toch gezellig?

Arie houdt niet van gezelschap, hij is veel liever alleen. Maar als mevrouw Uil met haar nagels langs de voordeur krast, is Arie toch wel blij dat Kika in de buurt is.

Kika Muis en Arie Mol wordt gespeeld door de dove acteurs Ali Shafiee en Femke Routs en de horende actrice Yvonne Kuhfus naar een script en onder regie van Tingue Dongelmans.

Aantal voorstellingen	3
Aantal bezoekers	161

Diverse voorstellingen

In het jaar 2007 zijn zes middagen voor dove kinderen, hun horende broertjes en zusjes, vriendjes en vriendinnetjes georganiseerd waarbij ze naar een voorstelling konden kijken en daarna zelf op het podium hun kunsten konden uitproberen. Voor deze middagen zijn behalve acteurs van Handtheater, dove en horende performers uitgenodigd uit binnen- en buitenland.

Aantal voorstellingen	6
Aantal bezoekers	207

DIENSTEN AAN DERDEN

Handtheater wordt eenmaal per week benaderd met een vraag om informatie of een artistieke bijdrage. Vooral studenten van uiteenlopende opleidingen vragen om informatie over gebarentaal in het algemeen en theater in gebarentaal in het bijzonder.

Opvallend is dat Handtheater meerdere malen is benaderd door mensen en organisaties die dove podiumkunstenaren zoeken. Een audiovisueel kunstenaar zoekt een man en een vrouw voor een film; het Poëziefestival in Ruigoord vraagt naar dichters; Speeltheater Holland is op zoek naar een acteur of actrice voor een nieuwe productie; Frans Weisz heeft een acteur of actrice nodig voor een korte film; Harry Klooster Casting vraagt bemiddeling bij het zoeken naar een actrice voor de televisieserie *Onderweg naar morgen*.

Het ServicePunt (SVP) Kunst in Westerpark heeft de jaarlijkse bijeenkomst van kunstenaars in Amsterdam Westerpark in 2007 georganiseerd in Cultureel Centrum 't OOG. Het was een levendige bijeenkomst met discussie en debat die voor deze gelegenheid werd getolkt door twee tolken in de Nederlandse Gebarentaal. Leuke bijkomstigheid was dat de klassiek geschoolde zangeres Quirine Melsen die op die avond zong, zo geraakt werd door de expressiviteit van de gebarentaal dat ze Handtheater benaderde voor een samenwerkingsproject waarin opera en gebarentaal worden gecombineerd. Dit project is onder de titel *De Sirene* in voorbereiding.

Het Amsterdams Fonds voor de Kunst hield een informatiebijeenkomst in Cultureel Centrum 't OOG voor kunstenaars in de buurt. Ook deze bijeenkomst werd getolkt in de Nederlandse Gebarentaal.

PUBLICITEIT

Handtheater heeft in 2007 vanaf april de beschikking gehad over een vaste publiciteitsmedewerker voor twee dagen per week. Zij heeft de voorstellingen van Handtheater, en de culturele en educatieve activiteiten van Cultureel Centrum 't OOG publicitair ondersteund. Een begin is gemaakt met de vernieuwing van de website van Handtheater en de opzet van een website voor Cultureel Centrum 't OOG.

Over *Bevroren Beweging* en *Hotel Alaska* zijn meerdere recensies verschenen in kranten en tijdschriften. De makers zijn geïnterviewd voor radio- en televisieprogramma's.

Van *Bevroren Beweging* en *Hotel Alaska* zijn trailers gemaakt die op de website zijn geplaatst.

BESTUURSVERSLAG

Personeel

In 2007 had Handtheater de volgende medewerkers:

Mieke Julien	artistieke leiding	horend	0,8 fte	
John van Gelder	artistieke leiding	doof	0,5 fte	
Teja Vossen	zakelijke leiding a.i.	horend	0,5 fte	
Jean Couprie	zakelijke leiding a.i.	doof	0,25 fte	
Teja Vossen	productionele leiding	horend	0,5 fte	
Jean Couprie	senior acteur	doof	0,75 fte	
John van Gelder	senior acteur	doof	0,5 fte	
Ali Shafiee	acteur	doof	0,2 fte	
Tamara van Meer	regisseur in opleiding	doof	0,1 fte	tijdelijk
Tonny van Kleinwee	bureaumedewerker	horend	0,8 fte	tot 01/07
Linda Schreurs	bureaumanager	horend	0,8 fte	vanaf 09/07
Syll Schaap	pr medewerker	horend	0,4 fte	

Daarnaast werkt Handtheater met ongeveer twintig vaste freelancers en vijftien vaste vrijwilligers.

Over de samenstelling en honorering van het personeel wil het bestuur het volgende onder de aandacht brengen:

- Het is nog niet gelukt om de vacature voor de zakelijke leiding te vervullen.
- Handtheater ontbeert een vaste medewerker verkoop en acquisitie, een medewerker educatie en een theatertechnicus.
- In 2007 heeft het bestuur een aantal maatregelen genomen om de arbeidssituatie te verbeteren. Het personeel is vanaf 1 januari ingeschaald en betaald volgens de CAO Theater. Het bestuur heeft een aantal mensen op een tijdelijk contract aangetrokken om het vaste personeel van Handtheater te ontlasten.
- Ook in 2007 zijn de productie, de begeleiding en een deel van de uitvoering van de activiteiten van Cultureel Centrum 't OOG nog ten laste van het personeel van Handtheater gekomen.

Bestuur

Op 6 maart 2007 heeft een bestuurswisseling plaatsgevonden in verband met het instellen van een personele unie tussen het bestuur van Handtheater en het bestuur van Cultureel Centrum 't OOG. Daarmee wordt gewaarborgd dat de beleidslijnen van beide stichtingen op elkaar zijn afgestemd en de personele en financiële continuïteit wordt gewaarborgd.

De zittende besturen van Handtheater en Cultureel Centrum 't OOG hebben op 6 maart hun taken overgedragen aan Toine van Bijsterveldt. Hij heeft het voorzitterschap op zich genomen en daarnaast ook de functies van secretaris en penningmeester waargenomen.

Samen met het management heeft Toine van Bijsterveldt gewerkt aan een profiel voor de penningmeester, secretaris en de algemene leden. Op basis van deze profielen is gezocht naar geschikte kandidaten. Deze zoektocht heeft geresulteerd in de aanstelling van nieuwe bestuursleden. Vanaf 26 juni bestaat het bestuur uit:

Drs. Toine van Bijsterveldt	voorzitter
Marjolijn Sinke	secretaris
Mr. Edwin Nabbe	penningmeester
Wouter Bolier	algemeen lid

Daarnaast zijn gesprekken gestart met Pieter Wybenga die volgend jaar het bestuur gaat versterken.

Het bestuur van Handtheater heeft de aanbevelingen zoals geformuleerd in de Code Cultural Governance opgevolgd en de keuze gemaakt voor een van de daar geschetste modellen, namelijk het bestuur+directie-model. Het bestuur heeft een concept directiereglement opgesteld.

Gebouw

In opdracht van bestuur en directie heeft makelaar Jan Oord het gebouw geïnspecteerd en een meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Het doet het bestuur genoegen dat Jan Oord zeer te spreken is over de wijze waarop Handtheater de ruimte heeft gerenoveerd.

Helaas is vanwege achterstallig onderhoud door de eigenaren in november een ernstige lekkage geweest die dagenlang heeft geduurd en veel schade heeft aangericht. Tijdens het noodzakelijke sloopwerk van het plafond in een kast kwam een stuk asbest tevoorschijn. Uit een door de inspecteur van de Dienst Bouwen en Wonen genomen sample bleek het te gaan om losgebonden blauwe asbest. Het pand is vervolgens tijdelijk ontruimd en de kast is hermetisch afgesloten. Er zijn kleefmonsters genomen van de omgeving van de kast waaruit gelukkig bleek dat de omgeving vrij van asbest was. Makelaar Jan Oord heeft een traject van sanering in werking gesteld. Verwacht wordt dat die begin 2008 zal plaatsvinden.

De Arbeidsinspectie is in het theater geweest om voor de personeelsleden die aanwezig waren op het moment van breuk een dossier te maken. Mensen die ten tijde van de lekkage en de breuk in het theater waren, zijn geïnformeerd.

Financiën en subsidierelaties

Ook dit jaar heeft het personeel zich ervoor ingezet dat er ondanks de beperkte middelen een financieel gezond eindresultaat is behaald.

Het restant van de incidentele subsidie van het Ministerie van OCW voor het pilotproject Theaterschool is, na overleg met de beleidsmedewerker van OCW Bas de Kort, overgemaakt aan Cultureel Centrum 't OOG.

Op 7 mei heeft Handtheater deelgenomen aan het Debat Hoofdlijnen Kunst en Cultuur 2009-2012 met de Wethouder voor Cultuur, Carolien Gehrels, in de Boekmanzaal van het stadhuis.

Op 11 september is Esmeralda Huizen, de nieuwe beleidsambtenaar van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, afdeling Kunst en Cultuur, op werkbezoek geweest. Het was een geanimeerde kennismaking.

Op 17 september zijn John van Gelder en Mieke Julien aanwezig geweest bij de door DMO georganiseerde bijeenkomst Cultuur onder Dak.

Op 24 oktober heeft een inspirerend monitorgesprek plaatsgevonden met de Commissie Theater van de Raad voor Cultuur, onder leiding van Jacques van Veen.

Op 30 oktober is de subsidieaanvraag voor de periode 2009 tot en met 2012 bij de gemeente Amsterdam ingediend.

Op 8 november is wethouder Carolien Gehrels op werkbezoek geweest, vergezeld van Esmeralda Huizen.

Prestatie

Het bestuur constateert dat het aantal activiteiten meer is dan was voorzien en ook het aantal bezoekers een stijgende lijn laat zien.

Van *Bevroren Beweging* waren negen voorstellingen gepland die ook zijn gespeeld.

Aan de vertaling van de fragmenten van Shakespeare ten behoeve van *De Toneelmeester* is in het eerste kwartaal van 2007 nog gewerkt. Daarna zijn de repetities begonnen. Deze konden maar tweemaal per week plaatsvinden vanwege andere werkzaamheden van een van de gastacteurs. Verwacht wordt dat de voorstelling in 2008 uitkomt.

In het Activiteitenplan 2007 was *Project Claire Fleury* opgenomen dat uiteindelijk als *Hotel Alaska* is opgevoerd. Er waren tien voorstellingen gepland en er zijn er veertien gespeeld, waaronder drie try-outs.

Mijn Lijf (werktitel) is uiteindelijk *Lef!* gaan heten. Van deze jongerenvoorstelling waren er acht gepland en zijn er zeven gerealiseerd.

Kika Muis en Arie Mol is later in première gegaan dan voorzien met als gevolg dat er in 2007 minder voorstellingen zijn gespeeld dan was gepland.

Op De Parade zijn voorstellingen voor kinderen gegeven, waarmee vooral niet-dove kinderen en hun ouders zijn bereikt. In Cultureel Centrum 't OOG zijn zes voorstellingen voor kinderen gegeven die vooral gericht waren op dove kinderen en hun horende broertjes en zusjes, vriendjes en vriendinnetjes.

Ten slotte heeft een aantal culturele en educatieve activiteiten in het cultureel centrum plaatsgevonden.

De inspanningen van de artistieke leiding om gastregisseurs in te zetten zijn geslaagd en worden door het bestuur bijzonder gewaardeerd. In 2007 is met vier gastregisseurs gewerkt.

De voorstellingen hebben een breder publiek bereikt en ook een nieuw publiek gegenereerd.

Voornemens

Voor het jaar 2008 wil het bestuur de volgende beleidvoornemens formuleren:

- invullen van de vacature voor een zakelijk leider (personeelbeleid, vrijwilligersbeleid, kapitaalbeheer en fondsenwerving, 0,4 fte)
- aantrekken van een interne administrateur (0,2 fte) en een technische ondersteuner (computerbeheer, multimedia, theatertechniek, lichtontwerp, 0,4 fte)
- letterlijk en figuurlijk meer zichtbaar maken van Handtheater in de buurt, de stad en het land
- continueren van de inspanningen om andere (dove) regisseurs uit binnen- en buitenland aan te trekken
- werven van ambassadeurs en leden voor het Comité van Aanbeveling
- voorbereiden van de aanvraag in het kader van het kunstenplan vanaf 2009.

Hoogachtend,
namens het bestuur,

De heer drs. A.A.M. van Bijsterveldt, voorzitter.
Amsterdam, 17 april 2007

SPEELLIJST 2007

Project	Datum	Theater	Standplaats	Elders	Tot voorst	Tot bezoekers	
Bevroren Beweging	19-jan	Theater a/d Parade		Den Bosch	1	134	
	20-jan	Plaza Futura		Eindhoven	1	117	
	03-feb	Rabothheater		Hengelo	1	71	
	10-feb	De Skans		Gorredijk	1	39	
	17-feb	Prinsentheater		Groningen	1	94	
	09-mrt	De Regentes		Den Haag	1	99	
	23-mrt	Papenstraattheater		Zwolle	1	75	
	31-mrt	Provadja		Alkmaar	1	74	
	14-sep	Philharmonie		Haarlem	1	323	
					9	1026	
				0			
	Hotel Alaska	26-apr	CC 't OOG	Amsterdam		1	27
		27-apr	CC 't OOG	Amsterdam		1	28
		28-apr	CC 't OOG	Amsterdam		1	21
25-sep		Frascati	Amsterdam		1	28	
26-sep		Frascati	Amsterdam		1	19	
27-sep		Frascati	Amsterdam		1	24	
28-sep		Frascati	Amsterdam		1	81	
29-sep		Frascati	Amsterdam		1	25	
13-okt		LCC Zevenkamp		Rotterdam	1	29	
16-nov		Prinsentheater		Groningen	1	91	
17-nov		Prinsentheater		Groningen	1	71	
24-nov		Theater Kumulus		Maastricht	1	46	
15-dec		Randstad Theater		Almere	1	48	
				5	538		
			8	13			

Subtotaal

11-aug	De Parade	Amsterdam	4		488
12-aug	De Parade	Amsterdam	4		495
18-aug	De Parade	Amsterdam	3		383
19-aug	De Parade	Amsterdam	3		390
<i>Subtotaal</i>			16	14 30	3539

Kika Muis en Arie Mol					
04-nov	CC 't OOG	Amsterdam	1		48 *
07-nov	Elcker Theater			1	31
14-nov	De Rietwijker	Amsterdam	1	Bussum	82
<i>Subtotaal</i>			2	1 3	161

Diverse voorstellingen voor kinderen

In de dierentuin					
04-feb	CC 't OOG	Amsterdam	1		65
04-mrt	CC 't OOG	Amsterdam	1		28
22-apr	CC 't OOG	Amsterdam	1		16
06-mei	CC 't OOG	Amsterdam	1		43
09-sep	CC 't OOG	Amsterdam	1		38
16-dec	CC 't OOG	Amsterdam	1		17
<i>Subtotaal</i>			6	0 6	207

Totaal voorstellingen			41	37 78	7067
------------------------------	--	--	-----------	--------------	-------------

DIENSTEN AAN DERDEN 2007

Datum	Naam	Functie	Doof	Organisatie	Plaats	Omschrijving
3-1	Iris Vlieger	leerling uit groep 7	nee		Aalsmeerderbrug	wil een voorstelling in gebarentaal zien voor een werkstuk
9-1	Aukje Dekker	audiovisueel kunstenaar	nee		Amsterdam	wil een korte film maken over een dove man en vrouw
12-1	Koos Keus	pr- en communicatie	nee	ROC Meeting Point	Amsterdam	wil workshops voor leerlingen
23-1	Toine van Bijsterveldt	algemeen directeur	nee	De Verbinding	Groningen	wil een artistieke bijdrage aan de opening van de fabriek
26-1	Irene Langenveld		nee	Poëziefestival	Ruigoord	zoekt dove dichters die declareren in gebarentaal
13-2	Jel Isarin		nee		Amsterdam	wil een workshop voor dove kinderen op een landelijke dag
19-2	Anne Marie Bimia	uitgever	nee	Uitgeverij Van Tricht	Twello	wil dat Handtheater een voorstelling maakt n.a.v. een verschenen boek
20-2	Rob Wetzler	student fotografie	nee	Hogeschool voor de Kunsten	Utrecht	maakt foto's voor het fotoboek online 'Horen met je ogen'
21-2	Kasia Wallush	student	nee	Radboud Universiteit	Nijmegen	vraagt medewerking bij een bachelorwerkstuk over dove alloctonen
1-3	Monique Dassen	commissielid	ja	Westendo	Eindhoven	wil een downsvoorstelling voor dove en horende kinderen
6-3	Elly Cuhfus	coördinator Primair Onderwijs	nee	De Muzerie, centrum voor kunsten	Zwolle	wil een voorstelling voor dove en (slecht)horende kinderen
8-3	Kjersti Fjeldstad	actrice en dramaturg	nee	Teater Manu	Noorwegen	wil een voorstelling bezoeken en ervaringen uitwisselen
30-3	Amerens Hedwich	organisator straatfeest	nee		Amsterdam	wil act tijdens een straatfeest in Amsterdam-Westerpark
2-4	Brendan Lodder	medeorganisator	ja	Doven Ontwikkelingssamenwerking	Houten	wil een avond organiseren in het theater over Suriname
2-4	Joerie van Zuijlen	teamlid	ja	Tense Team van Stichting Skyway		wil de ruimte gebruiken voor een bijeenkomst
3-4	Els van Roeden		nee			wil een verjaardagsfeestje voor haar dove zoon, met voorstelling
1-4	Carolina van Holland		nee		Ede	wil een optreden in Cultureel Café Dante in Ede
27-5	Bas Bonnier	leerling	ja	EiffelhaGuyot School	Zoetermeer	wil graag theaterlessen volgen
7-6	Roger Cliffe- Thompson		ja	North West Disability Arts Forum	Liverpool, Engeland	wil voorstelling op festival Dadafest in 2008 (Liverpool Europese Hoofdstad)

14-6	Nicole van Troost	zorgondermemer	nee	Thomashuis	Zandvoort	zoekt culturele activiteiten voor een dove cliënt
25-6	Sylvie Mozziconacci	danslerares	nee		Amsterdam	wil salsales geven aan doven
17-7	Camina		nee	Stichting Vrienden van Kerwin	Amsterdam	zoekt dove kinderen voor discussie tijdens de herdenking van Kerwin
17-7	Laura Johannes	journalist	nee	CJP Magazine	Amsterdam	zoekt een doof iemand om een voorstelling te recenseren
23-7	Jennifer M. Lowe		ja		Illinois, USA	wil DVD Peñitied Sorooow (Versteend Verdriet)
24-7	Ana Garcia Suarez				Madrid, Spanje	wil DVD van theateervoorstelling Theo & Vincent
16-8	Karin Smits	publiciteitsmedewerker	nee	Revalidatiefonds	Maarsbergen	zoekt een act voor de uitreiking van de Nationale Revalidatie Prijs
18-9	Hinke Toelker		nee	Mediatheek VSO Guyol	Groningen	wil voorstelling ter gelegenheid van de opening van de mediatheek
18-9	Charlotte Sameel	derdejaars student	nee	Filmacademie	Amsterdam	wil een film maken over dove jongeren
22-9	Sanne Diez	local officer on Medical Education	nee	Int. Fed. Of Medical Students, UvA	Amsterdam	vraagt om een cursus gebarentaal voor medische studenten
26-9	Wilma Leeftang	activiteitenbegeleider	nee	De Gelderhorst	Ede	vraagt om een voorstelling
5-10	Saskia Janse	artistieke leiding	nee	Speeltheater Holland	Edam	zoekt een dove acteur/actrice voor een nieuwe voorstelling
1-11	Eugene Voloboev	directeur	nee	Republican Palace of Culture	Minsk, Wit-Rusland	verzorgt culturele programma's o.a. voor doven, wil culturele uitwisseling
6-11	Jacco Does	acteur	ja			wil graag hulp bij het vertalen van Hamlet in gebarentaal
29-11	Sanne Wildenberg	groepsleider	nee	EfathaGuyol School	Zoetermeer	vraagt om toneellessen voor een groepje dove en slechthorende jongeren
30-11	Kika Meereboer	leerkracht	ja		Amsterdam	zoekt videomateriaal voor een taalmethode voor dove kinderen
7-12	Frans Weisz	filmregisseur	nee		Amsterdam	zoekt dove acteur en actrice voor korte film
11-12	Manjke Frijlink	castingdirector	nee	Harry Klooster Casting	Amsterdam	zoekt een jonge dove actrice voor de serie Ondenweg naar Morgen

Media

Trouw - vrijdag 15 december 2006

Avercamps ijsvermaak krijgt theateraal verloop

Doodstil is het niet in de voorstelling 'Bevroren Beweging' en toch heeft hoofdrolspeler John van Gelder geen woord aan tekst. Je hoort hem puffen, zuchten, grommen, knarsen en kreetjes slaken.

Met 'Bevroren Beweging' bezingt Van Gelder de lof op het schilderij 'Winterlandschap met ijsvermaak' van de winterlandschapschilder Hendrick Avercamp. In 1585 geboren in Amsterdam, in 1634 gestorven in Kampen. Omdat hij doof was, werd Avercamp 'de stomme van Kampen' genoemd.

Acteur John van Gelder is ook geboren en getogen Amsterdammer, en ook doof. Met handen, armen, benen en gelaatsuitdrukking vertelt hij het verhaal achter 'Winterlandschap met ijsvermaak' - met zijn lichaam als taal.

Op het achtfertoneel verschijnen reusachtig vergrote details van het schilderij, waarop Van Gelder anticipeert. Niet improviseert, laat staan kopieert. Hij gaat de gestolde beweging van Avercamps winterse figuren voorbij. Hij toont wat die mensen, dieren en vogels daar op het ijs deden en nog steeds doen, hij trekt zijn personages lijfelijk uit Avercamps schilderij.

De vrouw die haar zuigeling wiegt en tegen de snerpende wind beschermt, het jongetje dat over het ijs waggelt en tevergeefs eenden probeert te voeren, de koetsier die schokkerig het paard van zijn arrenslee ment en in een handomdraai de lange neus die een kind naar hem trekt prompt weglaat.

Ook de vogels zijn bij Van Gelder in goede handen. Hij laat ze, de armen breeduit, flapperend door de vrieslucht zwenken, totdat, patsboem uit het niets, een buizerd verschijnt die een vogeltje verschrikt en verschalkt.

Voordat de palingvisser zijn lijn aanspant en zichzelf tot wurgens toe verwenst als hij weer niets gevangen heeft, test hij met behoedzame voetbeweging of het ijs hem wel houdt. De kokette burgerdameetjes zijn achter hun handpalmen duidelijk aan het roddelen en kennelijk ook snel beledigd, gezien hun subiet nuffig de wind in gestoken wipneusjes. Vrolijke kunsthistorische kritiek krijgt Avercamp op zijn man die op het punt staat met een voorloper van de hockeystick een houtblokje weg te slaan. Van Gelder neemt dezelfde mephouding aan, ziet dat de geschilderde linkervoet famelijk naar binnen gedraaid is, corrigeert zichzelf door zijn eigen linkervoet in dezelfde wankele positie te zetten en slaat het denkbeeldige houtblokje weg. Met meteen daarop de even zichtbare als logische pijnscheut in zijn onderrug.

Op het schilderij slaan drie andere mannen de balspeler op het ijs gade. Van Gelder speelt ter plekke de drie jeu de boulers, die oeverloos staan te overleggen en adviseren langs welke kant de bal het beste geketst moet worden.

Pas aan het slot van de voorstelling krijgen de toeschouwers het volledige Avercampschilderij te zien. En ontvangt de ijsvermaakvertolker zijn terechte dovemansapplaus (wapperend met beide handen wuiven).

Arend Evenhuis

Foto Syll La Mouton

John van Gelder neemt dezelfde slaghouding aan als de man op het schilderij, die met een hockeystick een houtblokje wegslaat. Wanneer hij ziet dat de geschilderde linkervoet naar binnen is gedraaid, zet hij zijn eigen voet in dezelfde wankele positie.

Voorbeschouwing door Fleur Bokhoven (TheaterCentraal) 11 december 2006

Bevroren beweging: cabaretse voorstelling in gebarentaal

Op het schilderij 'Winterlandschap met ijsvermaak' – welbekend van de kerstkaart – is onder meer te zien hoe een man door het ijs is gezakt, hoe een eend wreed de nek wordt omgedraaid en hoe iemand zijn behoefte doet. De op het schilderij uitgebeelde taferelen worden door de dove acteur John van Gelder in 'Bevroren Beweging' tot leven gewekt. "Het is een cabaretachtige voorstelling in gebarentaal – een heel andere taal dan spreektaal, die toch heel goed te volgen is", zegt regisseur Jacques Kriek.

Normaal gesproken maakt Handtheater voorstellingen in de Nederlandse Gebarentaal en wordt er gewerkt met een stemtolk zodat de voorstelling ook voor horenden begrijpelijk is. Omdat deze voorstelling gaat over een schilderij," vertelt Kriek, "wilden we nu eens zonder tolk werken." Om de voorstelling zowel voor doven als voor horenden interessant te maken, kreeg Kriek de opdracht een heel visuele voorstelling te maken. Het bleek een pittige opgave een geschikte expressievorm te vinden: "De ene keer werd het te veel mime, de andere keer te veel gebarentaal – dan zou het publiek het spoor bijster raken. Uiteindelijk hebben we een mooie mix tussen beide gevonden."

In de voorstelling zal het zeventiende-eeuwse schilderij van Hendrick Avercamp, die vanwege zijn doofheid als de Stomme van Kampen door het leven ging, op een groot doek geprojecteerd worden. Het schilderij is van groot belang voor het publiek, het fungeert als een indicator waar de voorstelling over gaat. Kriek stelt dat als de toeschouwer enig idee van de situatie heeft, de betekenis vanzelf duidelijk wordt. "Het is te vergelijken met een vakantiesituatie. Als je met je schoolfrans bij de bakker in Frankrijk komt, sta je uiteindelijk ook met je stokbrood op straat." Behalve de projectie zal het toneelbeeld vrij sober zijn. Ook rekvisieten bleken tijdens het repetitieproces grotendeels overbodig, "omdat John heel erg met zijn fysiek werkt." Doordat John van Gelder gewend is om zich lichamelijk uit te drukken, is hij in staat complete verhalen te vertellen met gebaren en zijn lichaam. Hij neemt het publiek mee terug in de tijd en speelt de verschillende personages én dieren die op het schilderij afgebeeld zijn. Hij doet dat op zeer komische, haast cabaretse wijze. "Het levert hilarische scènes op." Het schilderij vertelt niet één verhaal, maar is eerder een reeks losse fragmenten. "Dat fragmentarische hebben we aangehouden. De bindende factor is John die als een museumbezoeker het publiek meeneemt in zijn observaties en associaties.

Het gaat heel erg om de expressie, om de emotie. Het verhaal hoeft dan niet letterlijk verteld te worden. Uiteindelijk word je als toeschouwer ofwel verliefd op John ofwel op het schilderij ofwel op allebei."

De Meppeler Courant, september 2006

Het Poppenspelfestival in Meppel, Schouwburg Ogterop

De voorstelling *Bevroren Beweging* bijvoorbeeld maakt vrijelijk gebruik van een bestaand beeld, het schilderij 'Winterlandschap met ijsvermaak' van Hendrick Avercamp. Iedereen kent het, want het is zeer in trek als kerstkaart.

Avercamp (1585 - 1634) maakte verschillende winterlandschappen waarop, net als bij Breughel, heel veel mensen met van alles en nog wat bezig zijn. Maar waarmee nou precies, daar sta je nooit bij stil.

John van Gelder van het Handtheater wel.

Van Gelder is doof, spreekt dus gebarentaal en is daardoor bijzonder snel en precies in zijn bewegingen.

Hij projecteert diverse details uit het schilderij op een scherm en beeldt uit waarmee deze nuffige vrouwen en mannen staan te roddelen en de laatste schandaaltjes uit te wisselen, een vrouw met een hoofddoek om (toen heel gewoon...) heeft een eend gevangen, draait het beest de nek om en braadt hem, de smid smeedt een hoefijzer en beslaat een paard, in een latrine zit iemand te poepen en wordt daarbij bekogeld met sneeuwballen.

Van Gelder springt van het ene detail naar het andere en brengt zo een complete gemeenschap tot leven. Niet al zijn uitbeeldingen zijn even duidelijk, maar het is mogelijk dat de doven in de zaal er beter uit wijs konden worden dan de horenden.

Woord en Gebaar, november 2005

Gewoon te mooi voor woorden

Acteur John van Gelder brengt in de voorstelling 'Bevroren Beweging' het schilderij 'Winterlandschap met ijsvermaak' van de zestiende-eeuwse dove schilder Hendrick Avercamp tot leven. Dat Van Gelder een hele zaal weet te boeien met zijn spel, komt door de manier waarop hij Gebarentaal tot ware kunst verheft. Hij doet dit met een scherp oog voor detail, een groot gevoel voor humor en een sterke overtuigingskracht. Regisseur Jacques Kriek heeft de kwaliteiten van Van Gelder goed benut!

Door Tamara van Meer

Hendrick Avercamp werd in 1585 in Amsterdam geboren en ging door het leven als 'de stomme van Kampen' omdat hij doof was en niet kon spreken. In die tijd besepte men nog nauwelijks dat stomheid een gevolg was van doofheid. Avercamp kon zich dankzij het rijke milieu waarin hij opgroeide, ontwikkelen tot een wereldberoemde schilder. Zijn winterlandschappen hangen in musea in de hele wereld.

Van Gelder trekt de toeschouwer met zijn prachtige gebaren en mimiek het leven van Avercamp in. Zoals hij de verschillende personages op het schilderij 'Winterlandschap' uitbeeldt is gewoon te mooi voor woorden, je moet het gezien hebben om er over mee te kunnen praten. Van Gelder zorgt dat je het hele plaatje voor je ziet; van de zure vrouw met de sluier in de grote ijslee tot de angstige palingen die koelbloedig door de spiesen doorboord worden alvorens naar de rokerij gebracht te worden. Met alleen mimiek, gebaren en beweging als zijn instrumenten weet hij de sfeer van Avercamps schilderij op te roepen en raakt hiermee de zintuigen van de toeschouwer. Al kijkende naar het spel van Van

Gelder voel je je de roofvogel die in zijn val uit de lucht een muis vangt, ruik je de eend die aan het spit gebraden wordt, klappertand je net zo van de kou als de man die door het ijs gezakt is. Prachtig en zeer komisch is zijn spottende uitbeelding van de deftige dames en heren, met hun hoge kapsels, hun stapels rokken en hun deftige kostuums. —

Je proeft er nog een laag onder, een laag van minachting voor deftige horenden die het allemaal zo goed weten. En wat zet hij ze hier met hun mond vol tanden, want welk gesproken verhaal kan er in de buurt komen van deze zo prachtige, zinnelijke, levendige vertelling? Van Gelder doet de hele voorstelling in z'n eentje, toch heb je niet het idee dat hij alleen is. Alle personages en vooral de dieren op het schilderij zijn vrienden van hem geworden. Heel bijzonder is ook het gevoel van ritme dat hij overbrengt; nu eens zijn de gebaren ingetogen, dan weer uitbundig en snel. Het toneelstuk wordt zo tot een soort visuele muziek. De enige vraag die je als toeschouwer hebt is misschien 'waar is Avercamp?' Maar als je even nadenkt, snap je dat Van Gelder zelf Avercamp is geworden.

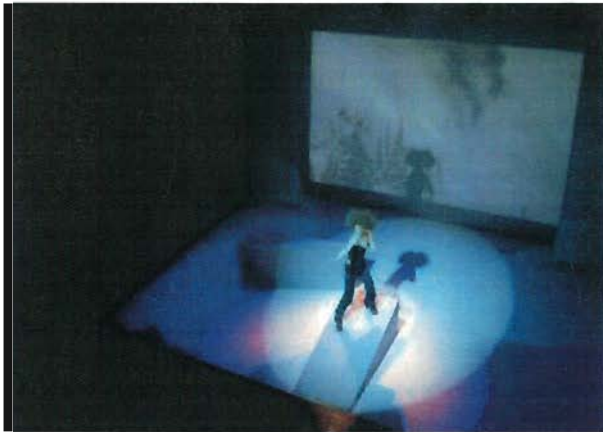
Vermisten vertellen hun verhaal

door Agnes van Brussel, zondag 06 april 2008

EDE - Onbegrip en isolement is voor doven een gegeven. Dat geldt in mindere mate voor een stad als Ede. Daar wonen en werken relatief veel doven. Reden waarom ze Ede wel de hoofdstad van doof Nederland noemen.

Maar toch, het blijft een kleine minderheid. Hoe anders zou het leven voor hen zijn als iedereen gebarentaal beheerste? Voor doven is er geen keuze, voor horenden wel.

Regisseur Claire Fleury en actrice Jantien Koenders deden die keuze. Ze stapten in de dovenwereld van het Handtheater en maakten samen met dove acteur John van Gelder een voorstelling voor doven en horenden, die afgelopen zaterdag Cultura aandeed. Hotel Alaska is een voorstelling over vermisten. Jaarlijks verdwijnen 1600 mensen om nooit meer terug te keren. Wat komt van hen terecht? Regisseur Fleury wist weinig van doven, maar dat was voor John van Gelder juist een pre. Hij wil met het Handtheater niet alleen voorstellingen maken voor de kleine kring gebarentaalgebruikers, maar er steeds andere regisseurs bij betrekken. Het zijn wel regisseurs, die niet in de eerste plaats met tekst werken. Juist omdat video, dans en mime tot haar theatertaal behoren, ging Claire Fleury de uitdaging aan. Ze liet zich inspireren door de film Paris Texas en een verhaal van Paul Auster.

Jantien Koenders van het Handtheater. foto Herman Stöver

Maar een samenhangend verhaal vertelt ze niet. "De toeschouwer moet zelf zijn eigen verhaal vinden in haar voorstelling", is haar stelling. En dat voelt eenzaam. De toeschouwers, doof en horend, zien twee bijzondere acteurs, die ieder hun eigen taal gebruiken en in hun eigen wereld leven. Ze zijn op hun vlucht gestrand in hotel Alaska. Het is er koud en onherbergzaam. De bedden bestaan uit een hellend vlak. Jantien Koenders komt ver in haar begrip van gebarentaal, maar er blijft afstand tussen de twee acteurs. Er is soms een voice-over, soms een geschreven tekst op beeld, waarmee de gebaren van Van Gelder wordt vertaald. Ook muziek speelt een rol, hoewel weinig toegankelijk voor de aanwezige doven. Een mooi verhaal in gebarentaal over een kleine ijsbeer is voor het horende publiek weer moeilijk te volgen. Toch blijven de beelden op het netvlies hangen en is er na afloop veel discussie.

- Gezien in Cultura Ede op 5/4. Nog te zien in Theater aan de Parade in Den Bosch op 11 april en in Theater 't OOG in Amsterdam op 18,19 en 20 april.

Hotel Alaska: toneel in oogstrelende gebarentaal

Geschreven door Bas Meisters

Een man en een vrouw worden vermist. Iets deed hen een andere kant op lopen. Zo ver, dat verder lopen niet raadzaam was. Dan nemen ze hun toevlucht tot een hotel. Hotel Alaska. Waar het nieuwe leven begint en het oude vergeten wordt. Of niet. Per jaar verdwijnen er 16.000 mensen en negentig procent is binnen een week weer terecht. Tien procent wordt nooit meer teruggevonden. In 'Hotel Alaska' worden de wetten van tijd en ruimte getart.

Hotel Alaska wordt gespeeld door een dove acteur en een horende actrice. De voorstelling van 9 februari 2008 vond plaats in de Steigerzaal van theater de Lindenberg in Nijmegen. Het toneelstuk is geschikt voor doof én horend publiek en dat was ook precies wat er aan toeschouwers in de zaal zat.

De bezoeker wordt het door de losse verhaallijn van Hotel Alaska niet gemakkelijk gemaakt. Het decor is uitermate sober, meer dan twee aflopende plateaus staan er niet op het podium. Wel worden de handelingen ondersteund door filmbeelden, foto's, geluiden en muziek. Samen met het gesproken woord en de gebarentaal mag dit dus met recht een geïntegreerde, multimediale voorstelling heten.

De actie bestaat uit ogenschijnlijk losse sketches en, beelden en pantomimes waar de toeschouwer zelf de rode draad in moet zoeken. Er zijn meerdere interpretaties mogelijk, maar ik heb gezocht naar een visie die alle aangereikte puzzelstukjes samenvoegt tot een coherent totaalbeeld.

Hotel Alaska gaat op abstract niveau over ontsnappen. Weg van het dagelijks bestaan, de daarbij behorende verantwoordelijkheden en je maatschappelijke identiteit. Wie ben je werkelijk? Wordt dat bepaald door je functie op het werk, je relaties of je sociaal netwerk? Of door je eigen innerlijk?

De voorstelling begint met filmbeelden van mensen in de stad, die langzaam maar zeker de eenzaamheid opzoeken. De twee acteurs komen terecht in Hotel Alaska, waar zij een kamer hebben. Haar lukt het niet om de sleutel plat te laten liggen, hem om een advertentie uit de krant te knippen. Falen in het simpele als allegorie voor maatschappelijk mislukken en het gevoel van vervreemding.

Dan worden er enkele parabels verteld. De acteur gebaart, de actrice "leest" ze hardop voor en maakt de voorstelling zo toegankelijk voor wie gebarentaal niet of onvoldoende beheerst. Een van de verhalen beschrijft het verlangen om te ontsnappen. Een ander verhaal gaat over een vrouw die in haar mobiele telefoon alleen nog nummers heeft van bedrijven. Niemand weet meer wie zij is en dat zij bestaat. Dat is het moment waarop zij verdwijnt.

Maar staat verdwijnen gelijk aan ontsnappen? De dove acteur vertelt de mop van de ijsbeer die niet begrijpt dat zijn vader, moeder en grootouders ook ijsbeer waren en hij het zelf tóch zo koud heeft. Een leuke mop, maar in deze context ook een vingerwijzing dat je eigen identiteit je achtervolgt tot het einde van de aarde, tot Hotel Alaska aan toe. Je kunt niet ontsnappen aan jezelf. Je identiteit is méér dan je diepste innerlijk gevoel. Het individu wordt mede bepaald door zijn sociaal, functioneel en maatschappelijk netwerk. Daaruit ontsnappen is een schier onmogelijke opgave.

Dat was de boodschap die ik uit Hotel Alaska trok. De voorstelling eindigt met een foto van de actrice die de trap naar een station afloopt. Verdwijnt zij of keert zij na haar verblijf in Hotel Alaska terug naar de bewoonde wereld? Zoals het een artistieke productie betaamt, wordt het antwoord op deze vraag aan de toeschouwer gelaten.

Wat Hotel Alaska tot een feest maakt is de wijze waarop gebarentaal toegankelijk wordt gemaakt. Ik kon in de voorstelling eindeloos genieten van de schoonheid daarvan. Vooral toen 'Irgendwie, iemand, iemand' van Nena en Kim Wilde werd gespeeld. De actrice maakte de gebaren bij. Het visuele woord voegt een extra dimensie toe aan de tekst.

In de voorstelling werd het probleem van communicatie even aangestipt. Op één punt heeft gebarentaal een streepje voor op het gesproken woord: het hele lichaam wordt gebruikt en er wordt veel meer gewerkt met gezichtsexpressies, wat de gemoedstoestand in gebarentaal veel duidelijker maakt. Daarom is het zo mooi. Gebarentaal is oogstrelend.

De Gelderlander, februari 2008

'Hotel Alaska' gebaart en verbeeldt

Sferisch theater over vermissing, voor doven én horenden.

door Mark Boomsma

NIJMEGEN Elk jaar verdwijnen er 16.000 mensen. De meeste worden snel weer met hun geliefden herenigd. Maar volgens de voorstelling Hotel Alaska hoef je niet te verdwijnen om je verloren te voelen.

De nieuwste theatervoorstelling van regisseuse Claire Fleury probeert dit gevoel bij het publiek op te wekken. Met videobeelden, tekstfragmenten, de Nederlandse taal én de Nederlandse Gebarentaal wordt geprobeerd een associatief beeld te maken over vermist zijn. Het bijzondere aan Hotel Alaska is dat een van de twee hoofdrolspelers doof is en in gebarentaal spreekt. Doorgaans is ongeveer een derde van de zaal doof. De voorstelling is desondanks prima te volgen voor mensen die de gebarentaal niet machtig zijn. "Het is niet zo dat de acteurs elkaar vertalen," zegt Mieke Julien van Handtheater. "De dialogen en beelden sluiten op elkaar aan zodat het verhaal via associatie duidelijk wordt."

Ze denkt dat de ervaring voor doven en horenden gelijk is. "Het draait bij de voorstelling niet om een verhaal waarbij de vermiste mensen weer gevonden worden. Het doel van de voorstelling is meer het gevoel van verloren zijn. Van vermist zijn in jezelf."

Het mysterieuze verhaal volgt de verdwijning van een man en een vrouw, gespeeld door John van Gelder en Jantien Koenders. Ze zijn op een dwaalspoor geraakt en verblijven tijdens hun vermissing in het besneeuwde Hotel Alaska. Een plek waar hun nieuwe leven begint en het oude eindigt. Waar de natuurwetten der tijd en ruimte niet gelden.

Claire Fleury werkt voor het eerst met Handtheater, maar ze heeft al meer voorstellingen gemaakt. Sinds 2000 regisseert ze. Ze heeft een voorkeur voor associatieve verhalen en gebruikt graag videobeelden in haar voorstellingen. Mieke Julien is erg onder de indruk van de voorstelling. "Ik ken persoonlijk niemand die vermist is. Maar nadat ik de voorstelling gezien had, vond ik het gevoel van ontreding en verloren zijn in mijzelf."

Handtheater maakt gebruik van videobeelden en tekstfragmenten. | © Handtheater

Handtheater voor doven en horenden

Floortje Gunst

Doven en horenden maken theater om de rijkdom van de gebarentaal te laten zien.

Doven en horenden die theater maken voor een doof en horend publiek. Dat is wat Handtheater uit Amsterdam doet. Deze theatergroep is de enige in Nederland die voorstellingen maakt in Nederlandse Gebarentaal en gesproken Nederlands. In opdracht van Handtheater maakte Caire Fleury de voorstelling 'Hotel Alaska – waar vermiste personen verblijven'.

'Hotel Alaska' gaat over mensen die weglopen van huis en soms zelfs helemaal uit beeld verdwijnen. Per jaar zijn dat in Nederland zo'n 16.000 mensen. Negentig procent is binnen een week weer terecht. Tien procent zou nooit meer terugkeren. De vraag is waarom zij besluiten weg te gaan? En wat ze zouden zeggen als ze ooit weer terug zouden komen? 'Hotel Alaska' probeert antwoord te geven op deze vragen.

De horende actrice Jantien Koenders en de dove acteur John van Gelder dragen met z'n tweeën de voorstelling. Ze staan naast elkaar op het podium. Een stem klinkt in de zaal. De acteurs vertellen hetzelfde verhaal in gebaren, een verhaal uit de film 'Paris Texas' van Wim Wenders. Het gaat om een vrouw die weg wil van het leven dat ze leidt. Manlief probeert haar tegen te houden door een koeienbel aan haar voet te binden; mocht ze 's nachts wegslopen dan zal het geluid haar verraden. Maar de vrouw stopt een sok in de bel, zodat ze er ongemerkt vandoor kan gaan. Ze rent en ze rent. Als haar man merkt dat ze verdwenen is, gaat hij haar achterna en sleept haar aan haar haren mee terug naar huis. Hij bindt haar vast aan het fornuis. De gebaren van de acteurs zijn bijna even veelzeggend als de stem die door de zaal galmt. In een volgende scene is de tekst niet te horen maar te zien op een videoscherm. John van Gelder vertelt het verhaal in gebarentaal. Op enkele kreten en zuchten na maakt hij geen enkel geluid.

Scene uit 'Hotel Alaska'. | Handtheater

De acteurs kunnen zich prima verstaanbaar maken met elkaar, ook al spreken ze een andere taal. Ze hebben er zichtbaar lol in elkaars taal eigen te maken; zowel op het podium als na afloop van de voorstelling achter de schermen. In het begin ging dat niet altijd even makkelijk, vertelt Jantien Koenders. Toen ze door regisseur Claire Fleury gevraagd werd om mee te spelen in 'Hotel Alaska' had ze geen enkele ervaring met gebarentaal. Om toch te kunnen 'praten' met haar tegenspeler, heeft ze een stoomcursus gekregen van John van Gelder. Hoewel de gebarentaal minder ingewikkeld is dan ze had verwacht, verliepen de repetities in het begin niet altijd even vlekkeloos. „De eerste weken hadden we geen tolk en hadden we moeite om met elkaar te communiceren. Alles gaat langzamer”, zegt Jantien Koenders. Na een maand vroegen ze een tolk aanwezig te zijn bij de repetities. Ook voor John van Gelder viel de samenwerking met de regisseur en zijn medespelster in het begin niet mee. Hij werd als kind van anderhalf doof na een oorontsteking. De gebarentaal is zijn eerste taal. Daarnaast kan hij bijna 25 procent van wat mensen zeggen, begrijpen via liplezen en lichaamsmimiek. „Alleen als het niet van die zuinige mondjes zijn hoor”, maakt hij duidelijk via de tolk. Zijn samengetrokken mond spreekt boekdelen. John van Gelder is medeoprichter van Handtheater en heeft al meerdere voorstellingen gemaakt. Het is voor de tweede keer dat hij samen met een horende actrice op de planken staat. En dat is volgens hem een hele andere ervaring. „Ik moest erg wennen aan het acteren met Jantien. Tijdens de repetities moest ik vaak aan Claire vragen of Jantien haar stem wel of niet gebruikte. Om echt met elkaar te acteren, is het prettig om te weten wat mijn medespelster precies doet.”

Van Gelder kijkt Jantien Koenders aan en gebaart dat hij soms niet snapt wat ze zegt en of ze haar stem gebruikt. Met wilde gebaren maakt Jantien op haar beurt duidelijk dat zij soms ook niks snapt van wat hij 'zegt'. De tolk die erbij zit, hoeft er niet aan te pas komen. „Als we een hele dag gerepeteerd hebben zonder tolk, dan begin ik 's avonds soms ineens tijdens een gesprek in gebarentaal mee te praten”, zegt Jantien Koenders lachend. Ook Claire Fleury springt moeiteloos in op de gebarentaal van John van Gelder. Je merkt dat zij en Jantien Koenders de gebarentaal zijn gaan waarderen en dat is precies wat John van Gelder hoopt te bereiken met de voorstelling van 'Hotel Alaska'. „Ik ben trots op mijn taal. Met de voorstellingen van Handtheater wil ik het horende publiek laten zien hoe rijk die is. Veel mensen zijn nog nooit in aanraking gekomen met gebarentaal.” Nederland telt ongeveer 18.000 inwoners die de gebarentaal als eerste taal hebben. Met de horenden die ook gebarentaal spreken meegeteld, zijn dat er 35.000.

Bij de voorstellingen van Handtheater, dat in 1990 werd opgericht, is gemiddeld zo'n dertig procent van het publiek doof en zeventig procent horend. „En dat is maar goed ook”, gebaart John gekscherend. Doven zijn veel levendiger in de zaal dan horenden; ze gaan meer in op het acteerwerk door te knikken en te reageren. Ze overleggen meer met elkaar; 'snap jij het, vragen ze dan'. Horend publiek is stiller, fluistert af en toe en beetje, leidt minder af.

'Hotel Alaska' is het eerste stuk van Claire Fleury voor een doof en horend publiek. Ze heeft er bewust voor gekozen om te werken met een dove en een horende acteur die een gelijkwaardige rol spelen. Op verschillende manieren worden de twee talen vertaald voor het publiek; met videobeelden, tekstfragmenten die je kan horen en zien en de acteurs zelf die elkaar als het ware vertalen. Door de vorm die Fleury heeft gekozen wordt de thematiek van het stuk nog sterker overgebracht. In 'Hotel Alaska' voert Claire Fleury twee personen op die

hun vertrouwde omgeving ontvluchtten. „Niemand verstaat me”, roept Jantien Koenders in het stuk wanhopig uit. De acteurs proberen te begrijpen waarom de ander besloot weg te gaan. De dove acteur vertolkt met zijn gebaren wat de horende actrice zegt en de horende geeft de dove een stem.

Claire Fleury schotelt het publiek geen compleet verhaal voor, maar reikt elke keer een fragment aan. De toeschouwer kan zijn eigen verhaal vinden binnen de scènes die gepresenteerd worden.

Aan het bestuur van Stichting Handtheater
De Wittenkade 63
1052 AD AMSTERDAM

ACCOUNTANTSVERKLARING

Afgegeven ten behoeve van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Verklaring betreffende de jaarrekening

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening 2007 van stichting Handtheater te Amsterdam, zoals bijgevoegd op pagina 1 tot en met 22, bestaande uit de balans per 31 december 2007 en de exploitatierekening over 2007 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met het Bekostigingsbesluit cultuuruitingen en de relevante verplichtingen opgenomen in de verleningsbeschikkingen met de kenmerken DK/I&I/2007/29165 d.d. 9 oktober 2007 en DK/T/2004/35485 d.d. 11 november 2004.

Tevens is het bestuur van de stichting verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met hetgeen is opgenomen in het controleprotocol van de Regeling subsidies en uitkeringen cultuuruitingen.

Deze verantwoordelijkheden omvatten onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 36, eerste lid van het Bekostigingsbesluit cultuuruitingen. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het controleprotocol van de Regeling subsidies en uitkeringen cultuuruitingen. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als

gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat alsmede het voor de naleving van de betreffende wet en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van stichting Handtheater per 31 december 2007 en van het resultaat over 2007 in overeenstemming met het Bekostigingsbesluit cultuuruitingen en de relevante verplichtingen opgenomen in de verleningsbeschikking met de kenmerken DK/I&I/2007/29165 d.d. 9 oktober 2007 en DK/T/2004/35485 d.d. 11 november 2004.

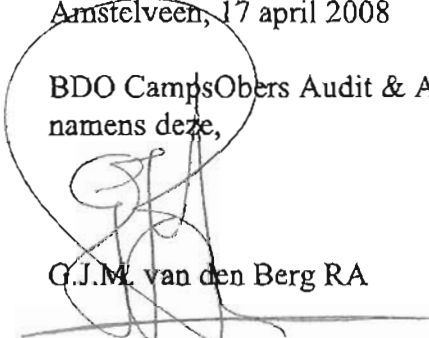
Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2007 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met hetgeen in het controleprotocol van de Regeling subsidies en uitkeringen cultuuruitingen is vermeld.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Verder melden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amstelveen, 17 april 2008

BDO Camps Obers Audit & Assurance B.V.
namens deze,

G.J.M. van den Berg RA

JAAARREKENING

2007

STICHTING HANDTHEATER

VOOR WAARMERKINGSDOELENDEN
BDO Camp/Obers
Audit & Assurance B.V.

datum 17 APR 2008

Behorende bij briefnr. 105702 d.d. 17.4.08

paraaf

INHOUDSOPGAVE

Blz.

RAPPORT

Opdracht	2
Resultaat	2

JAARREKENING

Grondslagen voor de financiële verslaglegging	3
---	---

MODEL I

Balans per 31 december 2007 met vergelijkende cijfers per 31 december 2006	4 - 5
--	-------

MODEL I

Toelichting op de balans per 31 december 2007	6 - 9
---	-------

MODEL II

Functionele exploitatierekening over 2007 (Podiumkunsten) met vergelijkende cijfers over 2006 en de begroting 2007	10
---	----

MODEL II

Specificatie functionele exploitatierekening 2007 (Podiumkunsten) met vergelijkende cijfers over 2006 en de begroting 2007	11 - 20
---	---------

MODEL III

Prestatieoverzicht 2007	21
-------------------------	----

Kasstroomoverzicht 2007	22
-------------------------	----

Aan het Bestuur van
Stichting Handtheater
De Wittenkade 63
1052 AD Amsterdam

Almere, 17 april 2008

Geacht bestuur,

Opdracht

Ingevolge uw opdracht heb ik de jaarrekening 2007 van STICHTING HANDTHEATER samengesteld op basis van de door u verstrekte gegevens. De verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van die gegevens en de hierop gebaseerde jaarrekening berust bij u.

Werkzaamheden

Mijn werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het verzamelen, verwerken, rubriceren en samenvatten van financiële gegevens.

Balans

De balans per 31 december 2007 sluit met een bedrag van € 205.819,=.
Voor nadere informatie verwijs ik u naar de balans, alsmede de toelichting hierop.

Resultaat

In het boekjaar 2007 is een exploitatieresultaat behaald van € 23.934,=.
Voor nadere informatie verwijs ik u naar de functionele exploitatierekening, alsmede de toelichting hierop.

Voor het geven van nadere toelichting ben ik te allen tijde bereid.

Hoogachtend,
8N20 Administratie & Advies

K. Tijdeman

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO CampesObens
Audit & Assurance B.V.

datum 17 APR 2008

Behorende bij briefnr. 10502 d.d. 17.4.08

perzaf .....

JAARREKENING

Grondslagen voor de financiële verslaggeving

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, zijn alle activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, is de verkrijgingprijs. Activa en passiva in vreemde valuta zijn gewaardeerd tegen de koers per balansdatum.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen. Alle aanschaffingen beneden € 2.500,00 zijn direct ten laste gekomen van de exploitatierekening.

De vorderingen zijn opgenomen voor de nominale waarde.

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de onderneming.

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten.

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de omzet is gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO CasperObers
Audit & Assurance B.V.

datum 17 APR 2008

Behorende bij briefnr. 10502 d.d. 17/4/08

paraaf _____

MODEL I: Balans

ACTIVA	31-12-07	31-12-06
Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	0	24.179
Inventaris en inrichting	21.105	10.469
Totaal materiële vaste activa	21.105	34.648
Financiële vaste activa		
Waarborgsommen	10.575	10.575
Totaal financiële vaste activa	10.575	10.575
Totaal Vaste Activa	31.680	45.223
Vorraden		
Onderhanden activiteiten	125	0
Totaal voorraden	125	0
Vorderingen		
Debiteuren	2.926	3.664
Overige subsidieverstrekkers	15.615	49.665
Overige vorderingen	16.304	9.090
Overlopende activa	6.455	8.808
Totaal vorderingen	41.300	71.227
Liquide middelen	132.714	124.722
Totaal liquide middelen	132.714	124.722
Totaal Vlottende Activa	174.139	195.949
TOTAAL ACTIVA	205.819	241.172

VOOR WAARMERKINGSDOELENDEN
BDO Casper Obers
Audit & Assurance B.V.

datum

17 APR 2008

Behorende bij brief nr. 111502 d.d. 17-4-08
paraaf

MODEL I: Balans

PASSIVA	31-12-07	31-12-06
Eigen vermogen		
Stichtingskapitaal	6.579	6.579
Algemene reserve	85.933	73.008
Bestemmingsfonds OCW	55.398	67.519
Overige bestemmingsfondsen & reserves	0	4.836
Overige reserves	0	0
Totaal eigen vermogen	147.910	151.942
Langlopende schulden		
Overlopende passiva	14.279	44.532
Totaal langlopende schulden	14.279	44.532
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers	6.248	21.223
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.963	4.153
Schulden inzake pensioenen	2.900	2.765
Overige subsidieverstrekkers	0	0
Overige schulden	7.836	6.057
Overlopende passiva	19.683	10.500
Totaal kortlopende schulden	43.630	44.698
TOTAAL PASSIVA	205.819	241.172

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
 BDO CampesObens
 Audit & Assurance B.V.

datum 17 APR 2008

Behorende bij brief nr. 14512 d.d. 13/4/08

paraaf

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31-12-2007

MATERIELE VASTE ACTIVA

	jr	Aanschaf waarde	Afschrijving t/m 2006	Afschrijving 2007	Boekwaarde 31-12-2007
<u>Gebouwen en terreinen</u>					
Verbouwing					
Verbouwing de Wittenkade	4	96.716	72.537	24.179	0

Het gehanteerde afschrijvingspercentage bedraagt 25%. Dit is op basis van de resterende duur van het huurcontract.

Inventaris en inrichting

Inventaris

Lichtapparatuur	5	6.038	3.322	604	2.112
Overname inventaris	5	19.250	0	3.850	15.400
		25.288	3.322	4.454	17.512

De afschrijvingstermijn van de lichtapparatuur is gewijzigd van 10 naar 5 jaar.

Audiovisuele apparatuur

LCD Projector	5	7.258	7.258	0	0
Teksttelefoon	5	2.858	1.572	572	714
Beamer	5	4.937	1.070	988	2.879
		15.053	9.900	1.560	3.593

TOTAAL 40.341 13.222 6.014 21.105

FINANCIELE VASTE ACTIVA

Waarborgsommen

Waarborgsom de Wittenkade 59-63 + 69 10.575

VOOR WAARMERKINGSDOELEN
BDO CampaObers
Audit & Assurance B.V.

datum 7 APR 2008

Behorende bij briefnr. 11562 d.d. 17.4.08

paraaf .....

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31-12-2007

VOORRADEN

Onderhanden activiteiten

Overlopende projecten	125
-----------------------	-----

VORDERINGEN

Debiteuren

Neuf Theatertechniek	800
Stichting JAM	751
Stichting Cultureel Centrum 't OOG	987
Overige	388
	<u>2.926</u>

Overige subsidieverstrekkers

Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling Amsterdam	4.603
Gemeente Wijdmeren	53
Koninklijke Effatha Guyot Groep	2.459
NSGK	3.000
Stichting Het RC Maagdenhuis	3.000
Stichting Fonds voor dove kinderen	2.000
Stichting Nationaal Dovenfonds	500
	<u>15.615</u>

Overige vorderingen

Onderlinge Waarborgmaatschappij Theater december 2007	1.154
Stichting Mobile Arts	9.798
Prinsentheater Groningen	647
Omzetbelasting aangifte 4e kwartaal 2007 te vorderen	459
Omzetbelasting suppletieaangifte 2007 te vorderen	3.626
Netto lonen	600
Overige	20
	<u>16.304</u>

Overlopende activa

DVD verkopen Theo & Vincent	2.765
Vooruitbetaalde kosten	3.690
	<u>6.455</u>

LIQUIDE MIDDELEN

Kas	596
Postbank	55.603
Postbank kapitaalrekening	76.515
	<u>132.714</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Campobers
Audit & Assurance B.V.

datum 17 APR 2008

Behorende bij brief nr. 12582 d.d. 17-04-08
paraf

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31-12-2007

EIGEN VERMOGEN

<u>Stichtingskapitaal</u>	<u>6.579</u>
<u>Algemene reserve</u>	
Stand 1 januari 2007	73.009
Exploitatieresultaat 2007	23.934
Naar bestemmingsfonds OCW	<u>-11.010</u>
Stand 31 december 2007	<u>85.933</u>

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfonds OCW structureel

Stand 1 januari 2007	67.519
Af: Project Theaterschool	<u>23.131</u>
	44.388
Bestemmingsfonds OCW 2007	<u>11.010</u>
Stand 31 december 2007	<u>55.398</u>
OCW structurele subsidie 2007	209.737
Totale baten 2007	453.786
Percentage	0,46
Resultaat 2007	23.934
€ 209.737 / 453.786 = 46% * € 23.934	<u>11.010</u>

Bestemmingsfonds Kon.Effatha Guyot Groep

Stand 1 januari 2007	4.836
Aangewend in 2007	<u>-4.836</u>
Stand 31 december 2007	<u>0</u>

LANGLOPENDE SCHULDEN

Overlopende passiva

Subsidie Verbouwing de Wittenkade o.a. Gemeente Amsterdam	0
REA gelden	<u>14.279</u>
	<u>14.279</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO CampaObens
Audit & Assurance B.V.

datum 17 APR 2008

STICHTING HANDTHEATER

Behorende bij bestnr. 11572 d.d. 17.4.08
peraar

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31-12-2007

E. KORTLOPENDE SCHULDEN

Schulden aan leveranciers

BDO	1.190
Giebels	1.785
Jazzcedee	1.642
Kumulus theater	267
SSP Drukkerij	1.243
Overige	121
	<u>6.248</u>

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffingen aangifte december	<u>6.963</u>
---------------------------------	--------------

Schulden inzake pensioenen

Pensioenfondsen	<u>2.900</u>
-----------------	--------------

Overige schulden

Reservering vakantietoeslag	<u>7.836</u>
-----------------------------	--------------

Overlopende passiva

Accountantskosten 2007	7.350
Administratiekosten 2007	1.044
Lennartz	2.000
Manmade	3.565
Neuf theatertechniek	3.155
v.d. Brink	900
VBVB	410
Overige	1.259
	<u>19.683</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten

Huurverplichting 2008

Stichting Handtheater is per 1 maart 2003 een huurverplichting aangegaan voor 5 jaar betreffende de Wittenkade 59-63 + 69. Het kontrakt is met 5 jaar verlengd tot 1 maart 2013. Er zijn echter wel ontbindende voorwaarden opgenomen, waarin de huurverplichting vervalt. Dit is o.a. het geval, als Stichting Handtheater geen structurele subsidie meer zou ontvangen. De huurverplichting voor 2008 bedraagt € 45.360,=.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO CampesObens
Audit & Assurance B.V.

datum

17 APR 2008

Behorende bij briefnr. 165712 d.d. 17/4/08
paraaf

MODEL II: Functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

BATEN	2007	Begroting	2006
Directe opbrengsten			
Publieksinkomsten	21.376	18.000	24.944
Overige inkomsten	434	0	3.066
Indirecte opbrengsten			
Diversen	26.090	22.000	13.439
Totaal Opbrengsten	47.900	40.000	41.449
Subsidies / Bijdragen			
Subsidie OCW Cultuurnota	209.737	202.558	205.229
Subsidie Provincie Cultuurnota	0	0	0
Subsidie Gemeente Cultuurnota	92.060	90.830	90.100
Overige Subsidies	71.839	71.630	108.496
Overige Bijdragen	32.250	63.000	53.764
Totaal bijdragen	405.886	428.018	457.589
TOTAAL BATEN	453.786	468.018	499.038
LASTEN			
Beheerlasten: Personeelslasten	93.685	117.462	93.680
Beheerlasten: Materiële lasten	97.939	84.518	77.135
Totaal Beheerlasten	191.624	201.980	170.815
Activiteitenlasten: Personeelslasten	220.757	207.338	192.984
Activiteitenlasten: Materiële lasten	17.633	58.700	40.784
Totaal Activiteitenlasten	238.390	266.038	233.768
TOTAAL LASTEN	430.014	468.018	404.583
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	23.772	0	94.455
Saldo rentebaten en lasten	162	0	446
EXPLOITATIERESULTAAT	23.934	0	94.901

VOOR WAARNEEMING VAN DE REKENINGEN
 BDO Campers
 Audit & Assurance B.V.

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

BATEN	2007	Begroting	2006
DIRECTE OPBRENGSTEN			
Publieksinkomsten			
Recettes	14.225	9.000	18.423
Uitkoopsommen	7.151	9.000	6.521
Horeca bij voorstellingen	0	0	0
Overige publieksopbrengsten	0	0	0
Totaal Publieksinkomsten	21.376	18.000	24.944
Overige inkomsten			
Directe sponsoring	0	0	0
Overige	434	0	3.066
Totaal Overige Inkomsten	434	0	3.066
INDIRECTE OPBRENGSTEN			
Diversen			
Algemene sponsoring	0	0	0
Losse horeca	1.815	3.000	1.882
Doorberekende reiskosten	250	0	388
Zaalverhuur (neventaak)	11.025	19.000	1.531
Eigen bijdrage tolken	13.000	0	9.638
Totaal Diversen	26.090	22.000	13.439

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

BATEN	2007	Begroting	2006
SUBSIDIES / BIJDRAGEN			
Subsidie OCW Cultuurnota			
Jaarlijkse subsidie uit de Cultuurnota	209.737	202.558	205.229
Totaal Subsidie OCW Cultuurnota	209.737	202.558	205.229
Subsidie Provincie Cultuurnota			
Jaarlijkse subsidie uit de Cultuurnota	0	0	0
Totaal Subsidie Provincie Cultuurnota	0	0	0
Subsidie Gemeente Amsterdam Cultuurnota			
Jaarlijkse subsidie uit de Cultuurnota	92.060	90.830	90.100
Totaal Subsidie Gemeente Amsterdam Cultuurnota	92.060	90.830	90.100
Overige Subsidies			
Incidentele subsidie OCW	0	0	36.869
Incidentele subsidie Gemeente Amsterdam	50.417	50.420	50.417
Gemeente Wijdmeren	21.422	21.210	21.210
Overige	0	0	0
Totaal Overige Subsidies	71.839	71.630	108.496

VOOF WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Campere
Audit & Assurance B.V.

datum

17 APR 2008

Behorende bij briefnr. 14502 d.d. 17/4/08
paraaf .....

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

BATEN	2007	Begroting	2006
Overige Bijdragen			
Amsterdams Fonds voor de Kunst	0	10.000	0
Fonds 1818	6.000	0	0
Fonds voor de Amateur- en Podiumkunsten	0	15.000	0
Fonds voor de Letteren	0	3.000	0
Fonds Vorming & Educatie voor Doven	0	2.500	1.000
Koninklijke Effatha Guyot Groep	0	0	8.264
M.A.O.C. Gravin van Bijlandt Stichting	1.500	0	0
Moments of Joy	0	0	2.500
N.R.F.	0	10.000	4.000
Ned Literair Productie & Vertaling Fonds	0	2.500	0
NSGK	15.000	0	3.000
Prins Bernard Cultuurfonds	0	7.500	0
RABO	0	0	0
SKAN fonds	0	0	3.000
Stichting Fonds voor dove kinderen	0	0	2.000
Stichting fonds voor het dove en slechthorende kind	1.000	2.500	0
Stichting Het RC Maagdenhuis	0	0	3.000
Stichting Huibert van Saane	0	0	5.000
Stichting Nationaal Dovenfonds	1.250	0	0
Thuiskopiefonds	0	0	0
VSB Fonds	7.500	10.000	22.000
Overige	0	0	0
Totaal Overige Bijdragen	32.250	63.000	53.764

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO CampesObers
Audit & Assurance B.V.

datum

7 APR 2008

Behorende bij briefnr. 14582 d.d. 17.4.08

paraaf

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

LASTEN	2007	Begroting	2006
BEHEERLASTEN: PERSONEELSLASTEN			
Personeelslasten Vast Personeel			
Directie	24.743	32.400	30.118
Secretariaat	29.251	28.205	27.220
Personeelszaken	0	0	0
Financiële zaken	0	0	0
Algemene en huishoudelijke zaken	2.864	23.216	2.046
Scholing	0	390	0
Woon/werkverkeer	837	233	780
Kantinekosten	164	310	334
Personeelsverzekeringen	3.139	0	1.597
Overige personeelslasten	531	2.108	1.098
Totaal Personeelslasten Vast Personeel	61.529	86.862	63.193
Personeelslasten FTE			
Directie	0,75	0,00	1,00
Secretariaat	0,81	0,89	0,78
Personeelszaken	0,00	0,00	0,00
Financiële zaken	0,00	0,00	0,00
Algemene en huishoudelijke zaken	0,08	0,75	0,17
Totaal Personeelslasten FTE	1,64	1,64	1,95
Personeelslasten Honoraria			
Administratie	17.056	18.000	15.175
Accountant	8.728	6.000	7.000
Zakelijke leiding	0	0	2.200
Schoonmaak	1.684	0	0
Advies/Juridisch	750	0	0
Website design & onderhoud	1.381	2.800	2.948
Systeembeheer	2.557	3.800	3.164
Totaal Personeelslasten Honoraria	32.156	30.600	30.487
Totaal Beheerlasten: Personeelslasten	93.685	117.462	93.680

VOOR WAARMERKINGSDOELEN
BDO Campes Obens
Audit & Assurance B.V.

datum

17 APR 2008

Behorende bij brief nr. 10372 d.d. 17.4.08
opraaf

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

LASTEN	2007	Begroting	2006
BEHEERLASTEN: MATERIELE LASTEN			
Huisvestingskosten			
Huur incl. opslagruimte & materialen	44.953	48.000	44.518
Onderhoud Huisvesting	1.616	4.500	2.981
Beveiligingskosten	1.346	0	0
Energie- Water en Gaskosten	8.138	7.600	5.737
Verzekeringen & Heffingen Huisvesting	1.077	900	907
Theatertechniek	0	1.000	0
Overige huisvestingskosten	131	400	171
Doorberekening huisvestingskosten project	0	0	-8.510
Totaal Huisvestingskosten	57.261	62.400	45.804
Algemene publiciteitskosten			
Algemene publiciteit	8.371	1.000	2.950
Totaal Algemene Publiciteitskosten	8.371	1.000	2.950
Afschrijvingskosten			
Verbouwing de Wittenkade	58	60	58
Inventaris	4.454	600	604
Audiovisuele apparatuur	1.560	3.000	2.768
Computers	0	0	0
Totaal Afschrijvingskosten	6.072	3.660	3.430

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO CampesObens
Audit & Assurance B.V.

datum

17 APR 2008

Behorende bij ordernr. 1115722 d.d. 17/4/08
paragraaf .....

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

LASTEN	2007	Begroting	2006
BEHEERLASTEN: MATERIELE LASTEN			
Kantoorkosten & Algemene kosten			
Kleine aanschaffingen	938	100	28
Onderhoud apparatuur	275	0	0
Huur kantoorapparatuur	2.566	3.200	3.523
Telefoon/Fax/Teksttelefoon	1.409	1.200	1.611
Computer/Internetkosten	4.799	6.000	5.443
Kantoorbenodigdheden	1.902	1.600	1.785
Kopieerkosten	1.684	2.100	2.026
Porti- en koerierskosten	2.585	2.700	2.783
Reiskosten	1.269	2.000	1.178
Verblijfkosten	2.495	1.800	2.037
Reis- en verblijfkosten Bestuur	704	0	0
Reclame- en Advertentiekosten	260	500	523
Bankkosten	269	300	144
Vormgeving	0	0	750
Diensten derden	0	0	2.250
Researchkosten	99	0	0
Representatiekosten	0	0	0
Relatiegeschenken	470	600	434
Verzekeringen	407	800	831
Abonnementen/Contributies/Bijdragen	1.133	1.200	954
Vakliteratuur/Cd-roms/DVD/Video/Foto	340	1.700	1.183
Inkopen Horeca	1.024	1.500	1.184
Overige kosten	290	158	164
Doorberekening kosten project	0	0	-3.188
Doorberekening kosten CC 't OOG	0	-10.000	0
Totaal Kantoorkosten & Algemene kosten	24.918	17.458	25.643
Bijzondere baten en lasten			
Te weinig gereserveerde accountantskosten 2006	250	0	880
Afrekening subsidies 2006	1.147	0	0
Afrekening Pensioenlasten 2002	366	0	0
Overige	-446	0	-1.572
Totaal Bijzondere Baten en Lasten	1.317	0	-692
Totaal Materiële Lasten	97.939	84.518	77.135

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Camps Obens
Audit & Assurance B.V.

datum

17 APR 2008

Behorende bij brief nr. 14532 d.d. 17/4/08
paraaf

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

LASTEN	2007	Begroting	2006
ACTIVITEITENLASTEN: PERSONEELSLASTEN			
Personeelslasten Vast Personeel			
Artistieke leiding	52.798	43.436	32.768
Artistiek kader (regisseurs, ontwerpers)	0	26.956	0
Uitvoering (acteurs, dansers, musici)	54.984	41.727	42.182
Technisch personeel	0	0	0
Overig personeel	25.496	0	19.049
Doorberekening projecten	0	0	-15.824
Totaal Personeelslasten Vast Personeel	133.278	112.119	78.175
Personeelslasten Vast Personeel FTE			
Artistieke leiding	1,29	0,93	1,06
Artistiek kader (regisseurs, ontwerpers)	0,00	0,97	0,00
Uitvoering (acteurs, dansers, musici)	1,54	1,35	1,94
Technisch personeel	0,00	0,00	0,00
Overig personeel	0,74	0,00	0,50
Totaal Personeelslasten Vast Personeel FTE	3,57	3,25	3,50
Overige personeelslasten vast personeel			
Scholing	150	517	1.220
Woon/werkverkeer	2.875	1.170	780
Kantinekosten	382	690	620
Personeelsverzekeringen	7.323	0	2.967
Overige personeelskosten	1.238	4.692	1.625
Totaal Overige Personeelslasten vast personeel	11.968	7.069	7.212

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

LASTEN	2007	Begroting	2006
ACTIVITEITENLASTEN: PERSONEELSLASTEN			
Personeelslasten Honoraria			
Artistieke leiding & kader (regisseurs, ontwerpers)			
Artistieke leiding	0	0	5.400
Tekst schrijven	6.325	3.000	5.700
Regie	15.625	5.000	5.204
Gebarenregie	0	1.000	0
Muzikale compositie	500	0	300
Dramaturgie	300	2.000	0
Licht-/geluidontwerp	2.750	5.000	3.397
Decorontwerp	7.180	5.000	0
Kledingontwerp	2.250	3.000	0
Grafische vormgeving	1.500	5.000	1.950
Programmeur	0	0	1.200
Tolken repetities	13.000	0	0
Overige	0	0	0
Totaal Artistieke leiding & kader	49.430	29.000	23.151
Uitvoering (acteurs, dansers, musici)			
Acteurs repetities	5.435	0	0
Acteurs voorstellingen	5.909	12.000	7.260
Tolken voorstellingen	0	0	9.867
Overige	0	0	0
Totaal Uitvoering	11.344	12.000	17.127
Technisch personeel			
Theatertechniek	5.400	9.000	8.070
Film/videomontage	600	0	470
Camera bij film	600	0	0
Geluidsopnamen	750	0	0
Overige	0	0	0
Totaal Technisch personeel	7.350	9.000	8.540

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

LASTEN	2007	Begroting	2006
ACTIVITEITENLASTEN: PERSONEELSLASTEN			
Personeelslasten Honoraria			
Overig personeel			
Zakelijke leiding	0	0	5.200
Productie	0	0	5.040
Research	13	1.000	3.612
Vertalingen Ned/NGT	0	2.500	0
Vertalingen overige	0	1.200	2.575
Decor uitvoerend	328	0	0
Kleding uitvoerend	0	0	525
Illustratie	400	0	0
Fotografie	0	2.000	2.625
Video-opnames	0	2.000	0
Docenten	270	1.200	18.852
Adviezen	0	1.000	320
Vrijwilligers	2.950	7.500	1.865
Accountant & Administratie	0	3.000	3.004
Public Relations	161	11.500	12.911
Acquisitie	3.390	4.000	1.800
Kassamedewerker	0	0	450
Overige	-125	1.250	0
Totaal Overig personeel	7.387	38.150	58.779
Totaal Personeelslasten Honoraria	75.511	88.150	107.597
Totaal Activiteitenlasten: Personeelslasten	220.757	207.338	192.984

VOOR WAARMERKINGSDOELENDEN
 BDO Camp/Obers
 Audit & Assurance B.V.

datum 17 APR 2008

Behorende bij briefnr. 11582 d.d. 17/4/08

paraaf

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

LASTEN	2007	Begroting	2006
ACTIVITEITENLASTEN: MATERIELE LASTEN			
Vorbereidingskosten			
Zaalhuur repetities	160	0	1.925
Researchmaterialen	10	300	456
Lichtmaterialen	28	2.500	0
Geluidsmaterialen	114	500	0
Decormaterialen	3.598	5.000	1.247
Rekwisieten	123	2.750	128
Kledingmaterialen	517	4.000	718
Grimmaterialen	0	500	60
Videomaterialen	1.885	1.500	333
Reiskosten personen repetities	109	3.500	1.318
Reiskosten gasten repetities	0	1.000	0
Reiskosten decor/kleding repetities	0	750	0
Verblijfkosten repetities	75	1.500	72
Verblijfkosten gasten	0	1.500	0
Educatieve materialen	0	750	175
Burokosten	0	0	2.789
Overige voorbereidingskosten	0	1.250	1.211
Totaal Vorbereidingskosten	6.619	27.300	10.432
Uitvoeringskosten			
Zaalhuur voorstellingen	1.149	3.500	7.081
Reiskosten personen voorstellingen	1.522	4.900	8.780
Reiskosten gasten voorstellingen	0	1.000	0
Reiskosten decor/kleding voorstellingen	1.202	4.000	4
Verblijfkosten voorstellingen	3.561	5.000	9.761
Verblijfkosten gasten	0	1.000	0
Auteursrechten	0	1.500	260
Representatiekosten	142	750	686
Overige uitvoeringskosten	315	1.250	1.211
Totaal Uitvoeringskosten	7.891	22.900	27.783
Specifieke publiciteitskosten			
Drukwerk	2.827	4.000	1.713
Kopiekosten	0	750	0
Fotomaterialen	0	750	588
Advertenties	0	1.000	0
Publiciteitsmaterialen	296	2.000	268
Totaal Specifieke Publiciteitskosten	3.123	8.500	2.569
Totaal Activiteitenlasten: Materiële lasten	17.633	58.700	40.784

VOOR WAARMERKINGSDOELEN
 BDO-CampusOvers
 Audit & Assurance B.V.

datum

17 APR 2008

STICHTING HANDTHEATER

Behorende bij briefnr. 105822 d.d. 17/4/08

paragraaf

MODEL III: Prestatieoverzicht

A: PODIUMKUNSTINSTELLINGEN

	2007		Beleidsplan		2006	
	Aantal activiteiten	Aantal bezoeken	Aantal activiteiten	Aantal bezoeken	Aantal activiteiten	Aantal bezoeken
1. Voorstellingen						
In de standplaats	41	3.399	21	2.100	75	2.129
In de rest van Nederland	32	3.376	31	3.100	54	2.299
In het buitenland	5	292	0	0	2	727
Totaal voorstellingen	78	7.067	52	5.200	131	5.155
2. Overige activiteiten						
Culturele activiteiten	0	0	0	0	9	285
Educatieve activiteiten	0	0	0	0	7	55
Totaal overige activiteiten	0	0	0	0	16	340
TOTAAL	78	7.067	52	5.200	147	5.495

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
 BDO CaspeObers
 Audit & Assurance B.V.

17 APR 2008

Behorende bij brief nr. 14.172... dd. 17.4.08
 paraaf .....

Kasstroomoverzicht

	2007	2006
I Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatiesaldo	23.934	94.901
Aanpassen voor: Afschrijvingen materiële vaste activa	30.193	27.551
Mutatie voorzieningen	0	
<i>Bruto kasstroom uit operationele activiteiten</i>	54.127	122.452
Mutatie in voorraden	-125	1.589
Mutatie vorderingen	29.927	-5.802
Mutatie langlopende schulden	-30.253	-25.727
Mutatie kortlopende schulden	-29.034	-6.809
<i>Netto kasstroom uit operationele activiteiten</i>	24.642	85.703
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	16.650	2.600
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	0
Investerings in financiële vaste activa	0	0
Desinvesteringen financiële vaste activa	0	0
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	16.650	2.600
III Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit langlopende schulden	0	0
Aflossing uit langlopende schulden	0	0
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	0	0
Mutatie liquide middelen I-II+III	7.992	83.103
Liquide middelen einde boekjaar	132.714	124.722
Liquide middelen begin boekjaar	124.722	41.619
Mutatie liquide middelen	7.992	83.103

datum

17 APR 2008

Behorende bij briefnr. 11/3822, d.d. 12/4/08.

paraaf